

Mở Chồng Sách Cũ: Rebecca Tyson Northen

Thời tiết vùng Tiểu Saigon, miền nam California năm nay bỗng nhiên thay đổi. Từ đầu năm đến giữa tháng 3 có những trận rào đổ xuống kéo dài tới 2-3 ngày rồi hết tuần này sang tuần khác, chẳng bù với mọi năm mỗi tháng chỉ có 1-2 trận mưa mà mỗi trận chưa đủ ướt đường hay rửa sạch những bụi bặm trên lá cây.

Ngoài trời mưa và lạnh không ra ngoài được, mở máy điện toán ra cũng chẳng có gì mới lạ. Chuyện ông Trump và Kim Jong Un họp hành thất bại là lẽ đương nhiên. Ai sẽ người đầu tiên nhượng bộ: bỏ cấm vận hay giải trừ nguyên tử trước, nhưng nền kinh tế của Bắc Hàn hiện nay đã kiệt quệ không biết còn dương oai diệu võ được bao lâu?

Thôi hãy bỏ qua những chuyện nhức đầu vượt quá khả năng mà hãy về với Hoa Lan, một lãnh vực đã giúp tôi có một thú vui, một lẽ sống vào lúc tuổi già.

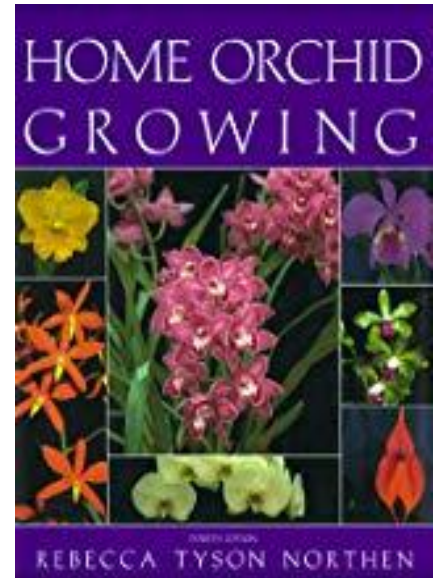
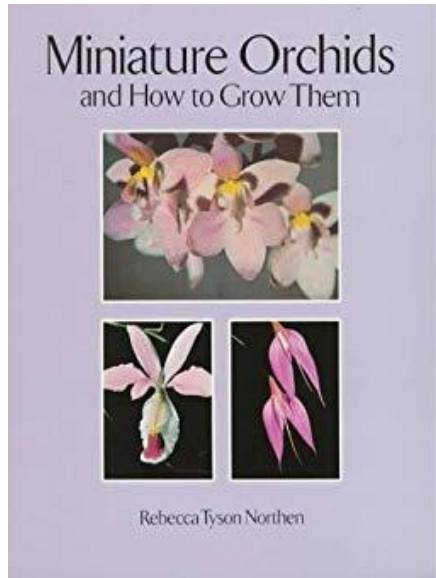
Khoảng năm 1993-1994 gì đó, Bill Austin Hội Trưởng Hội Hoa Lan Nguyên Thủy miền nam California (Southern California Orchid Species Society), ông cũng từng là Hội Trưởng hầu hết các hội hoa lan tại Orange County như Cymbodium Society, Orange County Orchid Society v.v..., rừ tôi tới Hội Triển Lãm Hoa Lan Quốc Tế tại Santa Barbara.

Bill Austin - Marilyn Hettick - Jan Hennessy

Tại đây chúng tôi có dịp gặp bà Rebecca Tyson Northen, tác giả những cuốn sách đã được xuất bản nhiều lần, nay chỉ còn là một thời vang bóng:

- *Miniature Orchids and How to Grow Them*
- *Orchid as House Plant*
- *Home Orchid Growing*

Bà sinh ra vào năm 1910 tại bằng Cao học về Sinh vật học và của mình là Henry T. Northen vào mang về cho bà một chai hạt đó bà bị những cây lan này mê trong nhà kể cả bồn tắm, sau đó bà tiền trang trải cho thú vui bằng cách bán những cây Cattleya hoặc những bông hoa gài trên ngực áo.

Detroit, Michigan, tốt nghiệp thành hôn với người thầy dạy năm 1937. Chính ông đã giống hoa lan nhỏ li ti và từ hoặc. Khởi sự nuôi lan khắp lập một nhà kính và kiếm

Bà đã đi đến tận giã Hy Mã Lạp Sơn để nghiên cứu về lan cũng như nghiên cứu việc thụ phấn hoa lan do côn trùng hay những con chim ruồi (humming bird).

Sau đó bà bắt đầu viết những cuốn sách về đề tài kể trên hay nói chuyện tại nhiều nơi. Năm 1979, bà đã được Hội Hoa Lan Hoa Kỳ trao tặng huy chương vàng (Gold Medal for Achievement) về những cống hiến của bà đối với hoa lan thế giới. Bà mất đi vào năm 2004 trong sự thương tiếc của nhiều người.

Trong số sách của bà để lại, tôi đã đọc đi đọc lại nhiều cuốn *Home Growing Orchid* xuất bản vào năm 1950 và học hỏi được nhiều điều về:

- Cấu trúc căn bản của thân lá và bông hoa của các loài hoa lan.

- Cách thụ phấn và cấy phấn.
- Phân loại nhiệt độ của các loài lan.
- Cách trồng Cattleya.
- Nhiệt độ, Ẩm độ, Ánh sáng, Nước tưới, Phân bón và các vật liệu trồng lan.
- Nhân giống.
- Di truyền của các giống Cattleya.
- Cách gieo hạt.
- Cấy mô.

Đặc biệt có 10 trang từ số 105 đến trang 114 nói rất rõ ràng từ cách ươm hạt vào chai cho đến lúc ra hoa.

Nói tóm lại đây là một cuốn bách khoa toàn thư cần thiết cho người nào muốn tìm hiểu về những cây lan. Từ đó đến nay khoa học đã tiến bộ vượt bậc, nhưng những điều căn bản trong cuốn sách của bà vẫn còn là khuôn vàng, thước ngọc cho những đời sau.

Xin cảm ơn bà đã cho tôi những kiến thức căn bản trong muôn ngàn điều muốn tìm hiểu về lan, một thú vui giúp cho tôi có nhiều bạn bè ở khắp 5 châu.

Bolsa 3-2019
Bùi Xuân Đáng